

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84700,Napieralski-Bernard.html>
2022-10-06, 12:36

Napieralski Bernard

NAPIERALSKI Bernard (20 VII 1861, Ostrowy, gubernia warszawska - ?), chemik organik, współautor reakcji imiennej.

W 1874–80 uczęszczał do szkoły realnej we Włocławku. W 1882 rozpoczął pracę jako chemik w cukrowni w Ostrowach (należącej do rodziny Natansonów), gdzie pracował do 1887, po czym wyjechał do Szwajcarii. Po trzech latach studiów na Eidgenössische Technische Hochschule w Zurychu przeniósł się na uniwersytet w tym mieście, gdzie pod kierunkiem A. Bischlera przygotował rozprawę doktorską, którą obronił w 1893. W 1892–93 był prywatnym asystentem C. Schalla. N. nie był związany z żadnym ośrodkiem akademickim na ziemiach polskich, dlatego jego dalsze losy pozostają nieznanne.

Oprócz pracy doktorskiej ogłosił drukiem tylko jedną pracę eksperymentalną, wspólnie z Bischlerem, dzięki której trwale zapisał się w dziejach chemii organicznej jako współautor reakcji imiennej. Reakcja Bischlera-Napieralskiego sprowadza się do substytucji elektrofilowej w pozycji *orto* pierścienia aromatycznego. W reakcji tej bierze udział obdarzony dodatnim ładunkiem atom węgla grupy karbonylowej. Znalazła ona liczne zastosowania, m.in. w chemii alkaloidów. Dzięki niej można dokonywać syntez różnych układów heterocyklicznych, m.in. izochinoliny, fenantrydiny, benzochinolizyny oraz ftalazyny.

I.Z. Siemion: *Reakcje imienne chemików Polaków*, Warszawa 1987, s. 55–62.

Marcin Dolecki

